

به نام خدا

دانشگاه فرهنگیان بنت‌الهدی اردبیل

واحد: نگارش خلاق گروه: آموزش ابتدایی ورودی: بهمن زمان ارائه: ۱۳۹۹/۰۱/۳۰

با سپاس از دانشجویانی که فعالیت شماره ۲ را ارسال کردند.

این جلسه از آموزش مجازی را با شیوه‌ای در نگارش آغاز می‌کنیم که بی‌شباهت به تشبیه، استعاره، تشخیص و انسان‌وارگی نیست. هدف اصلی این مسیر: اولاً ایجاد تفکر خلاق و اندیشه پویا در ذهن دانش‌آموزان و ثانیاً کمک به دانش‌آموزان برای آشنایی با خصوصیت‌های خود، تفاوت‌ها و شباهت‌هایشان با دیگران و شناخت دوستانشان است.

برای انجام این شیوه آموزگار با توجه به موقعیت زمانی و مکانی آموزش می‌تواند عمل کند؛ به عنوان مثال اگر در سه ماه آغاز سال تحصیلی قرار دارد می‌تواند از انواع میوه‌های پاییزی استفاده کند و یا اگر در منطقه‌ای دورافتاده مشغول تدریس است از اشیاء دیگر.

شیوه حاضر به این روش است که آموزگار بدون آنکه زمینه فکری دیگری در دانش‌آموزان ایجاد کند با یک سبد میوه یا یک جعبه از اشیاء متفرقه وارد کلاس می‌شود. این عملکرد وی سبب کنجکاوی دانش‌آموزان و واکنش‌های آنها می‌گردد؛ به طوری که آنها حدس‌های مختلفی از محتویات جعبه و یا سبد سرپوشیده خواهند زد. همین واکنش نقطه آغازین یک نگارش خلاق است.

آموزگار به دانش‌آموزان می‌گوید روی دفتر خود حدس و گمان‌های خود را بنویسند پس از چند دقیقه کوتاه از آنها می‌خواهد نوشته‌های خود را بخوانند، سپس محتویات سبد و یا جعبه را به آنها نشان می‌دهد و از دانش‌آموزان می‌خواهد حدس و گمان خود را با آنچه حالا می‌بینند به یقین تبدیل کرده و مطلب نوشتاری خود را ادامه دهند. این مرحله از کار حداکثر در پنج دقیقه انجام می‌گیرد.

مرحله پایانی و اصلی این شیوه آن است که از دانش‌آموزان بخواهیم از درون سبد یا جعبه میوه یا شیئی را انتخاب کند که فکر می‌کند بیشتر بدان شبیه‌تر است. حالا آنچه سبب شباهت او با مورد منتخب بوده است را تشریح کند.

آموزگار به عنوان یک رهبر آموزشی باید فضای کلاس را برای قرائت نوشته‌های دانش‌آموزان آماده کند به گونه‌ای که همه آنها به عنوان یک شنونده نقاد نوشته‌های دوستانشان را گوش داده ارزیابی کنند و نکته‌هایی را که در قبال شباهت و عدم شباهت به درستی ذکر شده است را نقد کنند.

در مراحل بالاتر آموزگار می‌تواند از طبیعت و پدیده‌های طبیعی آن نیز کمک کند و از دانش‌آموزان بخواهد که بنویسند چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی بین خود با کوه، درخت، رودخانه، دریا، آسمان و ... می‌بینند.

برای این شیوه از خلاقیت حتی می‌توان از اشخاص معروف (سیاستمداران، بازیگران، دانشمندان، ورزشکاران، نخبگان و ...) نیز کمک گرفت.

از این روش در یادگیری بسیاری از درس‌ها مانند جغرافی، تاریخ و ... هم استفاده کرد به طوری که در یادگیری تاریخ از شخصیت‌های تاریخی و در درس جغرافی از شهرها و اسامی آنها هم استفاده کرد.

فعالیت ۳: خود را دانش‌آموز کلاس پنجم تصوّر کنید و با یکی از روش‌های پیشنهادی فوق مطلبی در رابطه با خصوصیت‌های ظاهری و نهادی خویش بنویسید.

با تشکر

زهره صابری‌نیا